

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SAMARQAND VILOYATI HOKIMINING QARORI

Samarqand sh., Ko'ksaroy maydoni, 1-uy.

2025-yil 22-fevral

55-7-0-Q/25

Samarqand viloyati hokimligi

Viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar, ijara to'lovlari va ko'rsatiladigan xizmatlar qiymati miqdorlarini tasdiqlash to'g'risida

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010-yil 26-apreldagi "Dehqon bozorlari va savdo komplekslari faoliyatini tashkil qilishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-1326-sun qaroriga muvofiq viloyat Iqtisodiyot va moliya bosh boshqarmasining 2024-yil 6-yanvardagi (02/02-32/5-sun), viloyat Bozorlar va savdo komplekslari uyushmasining 2025-yil 13-yanvardagi (7-sun) va viloyat Soliq boshqarmasining 2024-yil 17-yanvardagi (20-0818-sun) xulosalari hamda viloyat hokimi birinchi o'rinosari kotibiyati mudiri R.Maxqulovning 2025-yil 16-yanvardagi (28/01-30-sun) bildirgisiga asoslanib;

QAROR QILAMAN:

1. Quyidagilar:

Bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlar miqdorlari 1-ilovaga;

Bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan bino, inshootlar va inventarlarni ijara berish hamda ko'rsatiladigan xizmatlar uchun undiriladigan to'lovlarning miqdorlari 2-ilovaga;

Bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan maxsus ajratilgan joylarda og'ir va katta o'lchamdagи qurilish materiallarini sotish uchun to'lovlarning miqdorlari 3-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. Viloyat Soliq boshqarmasi (E.Tolliyev), viloyat Bozorlar va savdo komplekslari uyushmasi (A.Rajabov)ga:

viloyatdagi Bozorlar va savdo komplekslaridan tushadigan bir martalik yig‘imlar, ijara to‘lovi va ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini belgilangan tartibda to‘liq undirilishini;

ushbu qarorning 1-bandida tasdiqlangan bir martalik yig‘imlar, ijara to‘lovi va ko‘rsatilgan xizmatlar qiymati miqdorlarini viloyatdagi barcha bozorlar va savdo komplekslari, sotuvchi va xaridorlar e’tiboriga yetkazilishini, bu haqdagi ma’lumotlarni barcha ko‘rinarli joylarga joylashtirilishi hamda amalda tatbiq etilishi ustidan nazorat o‘rnatalishini;

ko‘rsatiladigan xizmatlar qiymati uchun to‘lovlarining holati bo‘yicha monitoring kuzatuvi yuritish va natijalari yuzasidan viloyat hokimligiga aniq takliflar kiritib borilishini;

ko‘rsatiladigan xizmatlar uchun to‘lovlarining yangi miqdorlarini to‘g‘ri qo‘llanilishi hamda to‘liq undirilishi va bozorlar daromadlarining belgilangan qismini mahalliy byudjetga o‘z vaqtida o‘tkazilishi ustidan qat’iy nazorat o‘rnatalishini ta’minalash topshirilsin.

3. Viloyat hokimining 2024-yil 19-fevraldagи “Viloyatdagi bozor va savdo komplekslarining ma’muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig‘imlar, ijara to‘lovleri va ko‘rsatiladigan xizmatlar qiymati miqdorlarini belgilash to‘g‘risida” 46-7-0-Q/24-son qarori o‘z kuchini yo‘qotgan deb hisoblansin.

4. Viloyat hokimligi axborot xizmati matbuot kotibi (M.Ixtiyorov), viloyat hokimligi huzuridagi “Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish markazi” (N.Norbekov) ushbu qarorni ommaviy axborot vositalarida chop etilishini hamda viloyat hokimligining rasmiy veb-saytiga joylashtirilishini ta’milansin.

5. Mazkur qaror ijrosini nazorat qilish viloyat hokimining birinchi o‘rinbosari F.Abilov zimmasiga yuklatilsin.

6. Ushbu qaror rasmiy e’lon qilingan kundan e’tiboran kuchga kiradi.

Viloyat hokimi v.b.

A. Boboyev

Samarqand viloyat hokimining
2025-yil 22-fevraldag'i
55-7-0-Q/25-son qaroriga
1-ilova

Viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan undirib olinadigan bir martalik yig'imlarning miqdorlari

(so'm hisobida)

T/R	Mahsulot turi	O'chov birligi	Olinadigan to'lovlar		
			Samarqand va Kattaqo'rg'on shahri, Urgut va Samarqand tumani bozorlarida	Pastdarg'om, Toyloq, Bulung'ur, Jomboy, Oqdaryo Nar pay tumani bozorlarida	Viloyatning qolgan tumanlari bozorlarida
1. Mahsulotlarni savdo o'rinalarida sotish:					
1.1.	Mevalar: Ho'l mevalar: olma, anor, nok, shaftoli, anjir, olxo'ri, gilos, ko'k va qizil sulton, o'rik, uzum, olcha, qulupnay, malina va h.k.	1 o'rin/kunga	11000	9000	8000
	situs va tropik mevalar (apelsin, mandarin, limon, banan, ananas, kivi, va h.k.) hamda chet eldan keltirilgan boshqa ho'l mevalar.	1 o'rin/kunga	22000	14000	9000
	Quruq mevalar, yong'oqlar: turshak, bargak, mayiz, yong'oq, yer-yong'oq, bodom, pistalar, sho'r danak va h.k.	1 o'rin/kunga	23000	14000	11000
1.2.	Sabzavotlar: kartoshka, piyoz, karam, sabzi, sarimsoq, lavlagi, sholq'om, bulg'or qalampiri, baqlajon, patisson h.k. hamda pishirilgan jo'xori.	1 o'rin/kunga	8000	8000	6000
	a) pomidor, bodring (yo'zgi mavsumda)	1 o'rin/kunga	8000	7000	6000
	b) pomidor, bodring (qishgi mavsumda)	1 o'rin/kunga	15000	11000	10000
1.3.	Poliz mahsulotlari: handalak, qovun, tarvuz, qovoq (6 kv.metrgacha)	1 o'rin/kunga	17000	10000	9000
1.4.	Don mahsulotlari: guruch, kungaboqar, yormalar (krupa), bug'doy, suli, arpa va h.k.	1 o'rin/kunga	11000	10000	8000
1.5.	Dukkakli mahsulotlar: mosh, loviya, no'xat va h.k.	1 o'rin/kunga	10000	9000	7000
1.6.	Sut mahsulotlari: sut, qatiq, qaymoq, smetana, uy pishlog'i, suzma va h.k.	1 o'rin/kunga	9000	8000	6000
1.7.	Tuzlamalar: karam, bodring, pomidor va h.k.	1 o'rin/kunga	10000	9000	7000
1.8.	Ziravor va dorivorlar: (zira, murch, qalampir va h.k.) hamda asal	1 o'rin/kunga	9000	8000	6000

1.9.	Ko'katlar (shu jumladan issiqxonada yetishtirilganlar)	1 o'rincungaga	9000	7000	5000
1.10.	Tuxum	1 o'rincungaga	9000	7000	7000
1.11.	Gullar va ko'chatlar (6 kv.metrgacha)	1 o'rincungaga	10000	10000	8000
1.12.	Non mahsulotlari (obi non, patir va h.k.)	1 o'rincungaga	9000	8000	6000
1.13.	Uyda tayyorlangan konservalangan mahsulotlar, pazandalik mahsulotlari va uy sharoitida tayyorlangan qandolatchilik mahsulotlari	1 o'rincungaga	9000	8000	6000
1.14.	Sanoat yo'li bilan ishlab chiqarilgan oziq-ovqat mahsulotlari, salqin ichimliklar	1 o'rincungaga	18000	15000	11000
1.15.	Miliy taomlar	1 o'rincungaga	17000	14000	12000
1.16.	Polietilen va qog'oz paketlar, savatlar va posilka qutilari	1 o'rincungaga	9000	7000	6000
1.17.	Supurgi	1 o'rincungaga	8000	7000	7000
1.18.	Tirik baliq	1 o'rincungaga	20000	15000	13000
1.19.	Xalq ijodkorligi, xalq hunarmandchiligi va kosibchilik tovarlari: (6 kv.metrgacha)	1 o'rincungaga	10000	8000	6000
1.20.	Mayda konselariya mollari (daftar, ruchka, bloknot va boshqalar) kalendarlar, bukletlar, gazeta, jurnallar va h.k	1 o'rincungaga	8000	5000	5000
2.	Go'sht mahsulotlari:				
2.1.	mol, qo'y, cho'chka va boshqa hayvonlar go'shtlari, dumba, jigar	1 o'rincungaga	36000	31000	26000
2.2.	parranda go'shti, til, kalla-pocha va h.klar alohida sotilganda	1 o'rincungaga	21000	17000	15000
2.3.	Tayyor pishgan go'shtli maxsulotlar: (qazi, til, ruletlar, kolbasalar va h.k.)	1 o'rincungaga	25000	22000	20000
3.	Mahsulotlarni avtomashinalardan sotish:				
	yengil avtomashinalardan	1 mashina	24000	22000	19000
	yuk avtomashinalardan	1 mashina	33000	30000	24000
	tirkama, yarim tirkama yuk avtomashinalari va avtopoyezdlardan	1 mashina	22000	18000	16000
	mahsulotlarni yerdan sotish (savdo rastalaridan tashqarida, maxsusus ajratilgan joylarda) (6 kv.metrgacha)	1 o'rincungaga	13000	11000	10000
4.	Uy hayvonlari uchun yem-ozuqalar (har bir tirkama yoki yuk avtomashinasi uchun): shrot, sheluxa, kombikorma, pichan, somon, guruch va makkajo'xori poyasi va h.k.	1 mashina	13000	10000	9000
5.	Tayyor ustki kiyimlar, ichki kiyimlar, o'rinc-to'shak jihozlari, gazlamalar, turli xildagi mato jildlar, payafzallar va boshqa sanoat mollari	1 joy uchun	15000	12000	10000
5.1.	Televizor, org-texnika, mebel jihozlari, gilam mahsulotlari va h.k . (6 kv.metr)	1 joy uchun	18000	15000	11000
5.2.	Uyali telefon aksessuarlari va boshqa buyumlar (DVD, pult, tyuner, antenna, yoritish fonarlari va x.k)	1 joy uchun	18000	15000	11000
6.	Ilgari foydalanishda bo'lgan buyumlarni sotish: uy ro'zg'or jihoz buyumlari va kiyim kechaklar	1 urin/cungaga	8000	7000	6000

7.	Avtotransport vositalarini sotish:				
7.1.	Yengil avtomashinalar va mikroavtobuslar, shundan:				
	GM-O'zbekiston (O'zDEU) va xorijda ishlab chiqarilgan yengil avtomashinalar	1 dona	55 000	x	x
	MDH (SNG) davlatlarida ishlab chiqarilgan avtomashinalar	1 dona	35 000	x	x
	yuk avtomashinalari, avtobuslar, traktorlar va boshqa yuk ko'taruvchi transport vositalari	1 dona	40 000	x	x
	motosikl, motoreller va mopedlar	1 dona	13 000	x	x
	velosipedlar	1 dona	9 000	7 000	7 000
7.2.	Ilgari foydalanishda bo'lgan ehtiyyot qismlarni sotish: -avtomobillar uchun ehtiyyot qismlar	1 o'rinn/kunga	13 000	11 000	10 000
8.	Mol bozoriga olib kiriladigan har bir chorva mollari uchun:				
8.1.	Ot, toy, tuya	1 bosh	32 000	32 000	32 000
	butaloq, eshak	1 bosh	13 000	13 000	13 000
8.2.	Yirik shoxli qoramol :				
	yirik shoxli qoramol (shu jumladan, sigir buzog'i bilan)	1 bosh	35 000	35 000	35 000
	buzoq	1 bosh	23 000	23 000	23 000
8.3.	Mayda shohli qoramol:				
	qo'y, echki (qo'y qo'zisi bilan, echki ulog'i bilan)	1 bosh	24 000	24 000	24 000
	qo'zi, uloq	1 bosh	18 000	18 000	18 000
8.4.	Cho'chqalar, cho'chqa bolalari	1 bosh	18 000	18 000	18 000
9.	Uy parrandalari: kurka,tovuq, o'rdak, g'oz	1 bosh	7 000	7 000	7 000
	tovuq, kurka, o'rdak, g'oz jo'jalari	10 bosh	7 000	7 000	7 000
10.	Itlar va mushuklar	1 o'rinn/kunga	9 000	9 000	9 000
11.	Manzarali qushlar va baliqlar	1 o'rinn/kunga	11 000	11 000	11 000
12.	Itlar, mushuklar, manzarali qushlar va baliqlar uchun ozuqalar hamda tegishli aksessuarlar va buyumlar	1 o'rinn/kunga	6 000	6 000	6 000
13.	Itlar, mushuklar, manzarali qushlar va baliqlar, shuningdek ularning ozuqlari tegishli aksessuarlar va buyumlar, bir joyda	1 o'rinn/kunga	8 000	8 000	8 000

Izoh:

1. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari va xalq iste'moli mollari bilan savdo qilinganda, bir joy (savdo o'rni) o'chhami 1 - 1,2 pogon metr deb belgilanadi va shu o'chamdan ortiq o'rinn uchun qo'shimcha ravishda har bir savdo o'rni uchun belgilangan to'lov miqdorida joy haqi undiriladi.

2. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari va xalq iste'moli mollari aralash holda sotilganda, to'lov sotiladigan mahsulot turlari bo'yicha belgilangan eng yuqori stavka bo'yicha undiriladi.

3. Urgut, Qo'shrabot, Ishtixon, Payariq tumanlaridagi dehqon bozorlarda katta tarozida tortishda har bir kg.uchun mayiz-400 so'm, no'xat-400 so'm deb, patta puli undirilsin.(faqat Kattaqo'rg'on tumanidagi dehqon bozorlari uchun katta tarozida tortishda har bir kg.uchun mayiz-200,0 so'm)

4. Har bir ko'rsatilgan xizmatlar uchun undiriladigan to'lov tarkibiga qo'shilgan qiymati solig'i qo'shilgan holda hisoblanganligi inobatga olinsin.

Samarqand viloyat hokimining
2025-yil 22-fevraldag'i
55-7-0-Q/25-son qaroriga
2-ilova

Viloyatdagi bozorlar va savdo komplekslari hududidagi bino, inshootlar va inventarlarni ijaraga berish hamda ko'rsatiladigan xizmatlar uchun undiriladigan to'vlarning miqdorlari

(so'm hisobida)

T/R	Ko'rsatiladigan xizmatlar turi	O'lchov birligi	Olinadigan to'vlalar		
			Samarqand va Kattaqo'rg'on shahri, Urgut tumani bozorlarida	Samarqand, Pastdarg'om, Toyloq, Bulung'ur, Jomboy, Oqdaryo va Narpay tumani bozorlarida	Viloyatning qolgan tumanlari bozorlarida
Bozorlar va savdo komplekslari balansidagi bino va inshootlardan foydalanganlik uchun ijara to'ovi:					
1.	Oziq-ovqat va nooziq-ovqat mahsulotlari sotish	1 kv.m./oyiga	34 000	29 000	26 000
	Umumiy ovqatlanish	1 kv.m./oyiga	34 000	29 000	26 000
	Maishiy xizmat ko'rsatish	1 kv.m./oyiga	23 000	20 000	18 000
	Boshqa turlar (ombor, ofis, dorixona, paynet va h.k.)	1 kv.m./oyiga	27 000	24 000	20 000
2.	Inventarlarni ijaraga berish:				
2.1.	Tosh-tarozilar uchun	1 kunga	5 000	4 000	3 000
2.2.	Katta yuk tortish tarozilari uchun				
	150 kg.gacha	1 kunga	7 000	6 000	6 000
	150 kg.dan 1500 kg.gacha	1 kunga	15 000	14 000	13 000

2.3.	Savdo jihozlari uchun (bolta, taxtakach, pichoq, o'rindiq, voronka, patnis, savat va h.k.) (butun to'plam uchun, bunda to'plam savdo faoliyati turi zaruratidan kelib chiqqan holda aniqlanadi)	1 kunga	5 000	5 000	5 000
2.4.	Maxsus ust-bosh kiyimlar uchun (xalat, etak, yenglik) (butun to'plam uchun, bunda to'plam savdo faoliyati turi zaruratidan kelib chiqqan holda aniqlanadi)	1 kunga	5 000	5 000	5 000
2.5.	Mahsulotlar uchun brezent berish	1 kunga	5 000	5 000	5 000
2.6.	Aravachalar uchun	1 kunga	7 000	6 000	6 000
2.7.	Reklama joylashtirishga ajratilgan yer maydonidan foydalanganligi uchun (1 kv.m)	1 kunga	7 000	5 000	5 000
3.	Ko'rsatiladigan xizmat turlari:				
3.1.	Qishloq xo'jalik va boshqa oziq-ovqat mahsulotlarini saqlash: sovutgichlarda (har bir yashik, qop va h.k. uchun)	1 kunga	10 000	9 000	8 000
	omborxonalarda, saqlash kameralarida (har bir yashik, qop va h.k. uchun)	1 kunga	10 000	9 000	8 000
	bozor hududidagi rastalarda va ochiq joylarda (savdo o'rni hisobidan)	1 kunga	9 000	8 000	7 000
	Buyumlarni omborlarda saqlash (bir 50x50x100 o'lchamdagisi joy uchun)	1 kunga	9 000	8 000	7 000
3.3.	Mahsulotlarni tarozida tortish:				

	katta yuk tarozida	1 marta tortish	6 000	5 000	5 000
	yirik va mayda shoxli qoramolni tortish	1 marta tortish	7 000	6 000	5 000
	Avtotarozilardan foydalanish:				
	yuk ko‘tarish quvvati 5 tonnadan ortiq bo‘lgan tirkamali, yarim tirkamali yuk avtomashinalari va avtopoyezdlardan:				
	yuk bilan	1 marta o‘lchash	8 000	7 000	6 000
	yuksiz	1 marta o‘lchash	7 000	6 000	5 000
	Yuk ko‘tarish quvvati 5 tonnagacha bo‘lgan tirkamali va yarim tirkamali yuk avtomashinalaridan:				
3.4.	yuk bilan	1 marta o‘lchash	7 000	7 000	5 000
	yuksiz	1 marta o‘lchash	5 000	5 000	5 000
	yengil avtomashinalardan:				
	yuk bilan	1 marta o‘lchash	7 000	5 000	5 000
	yuksiz	1 marta o‘lchash	6 000	5 000	4 000
	tirkamali yengil avtomashinalardan:				
	yuk bilan	1 marta o‘lchash	7 000	6 000	5 000
	yuksiz	1 marta o‘lchash	6 000	5 000	5 000
3.5.	Mehmonxona xizmatidan foydalanish (1 ta joy uchun)	1 kunga	18 000	12 000	12 000
3.6.	Avtotransport vositalarini vaqtinchalik saqlash uchun:				
	**yengil avtomashinalar uchun	1 soatga	6 000	5 000	4 000

	yuk avtomashinalari uchun	1 soatga	8 000	7 000	7 000
	"Samarqand Inovatsion avtomobilarni sotish" bozorida: a) bozor bo'lmagan kunlari hududda avtotransport vositasiga xizmat ko'rsatish uchun	1 kunga	8 000	x	x
Transport vositalarining yuk ortish va tushirish uchun bozorlar va savdo komplekslari hududiga kirishi (qishloq xo'jalik mahsulotlarini tushirish uchun kirgan avtotransport vositalari bundan mustasno):					
3.7.	yengil avtomashinalar uchun	1 marta kirish	7 000	7 000	6 000
	yuk avtomashinalari uchun	1 marta kirish	9 000	8 000	7 000
3.8.	Poyabzal ta'mirlash xizmati	1 urin/kunga	4 000	4 000	4 000
3.9.	Hojatxona xizmatidan foydalanish	1 marta	5 000	4 000	3 000
3.10.	Telefondan foydalanish	1 marta	1 000	1 000	1 000
3.11.	Radiouzel orqali e'lon berish	3 marta takror	To'lov olinmaydi	To'lov olinmaydi	To'lov olinmaydi
3.12.	Boshqa ko'rsatiladigan har xil xizmatlar uchun	1 kunga	6 000	6 000	5 000

	Umumiy foydalaniladigan obyektlarni saqlash bo'yicha ko'rsatiladigan majburiy xizmatlar <i>(asfaltlangan va bruschatka yotqizilgan yo'laklar, trotuarlar, kirish va chiqish joylari, yer ostki va yer ustki kanalizasiya lotoklari, tashqi yoritish tarmoqlari va inshootlari, ichimlik suvining sanitar-texnik bo'g'inlari, umumiy hududni qo'riqlash va tozalash, maishiy va meva-sabzavot mahsulotlarining chiqindilarini yig'ish va olib chiqish, tashqi muhandislik-kommunikasiya inshooatlari)*</i>			
3.13.		1 kv.m./ oyiga	24 000	19 000 17 000

Izoh: Kattaqo'rg'on shahridagi dehqon va savdo komplekslarida umumiy foydalanadigan obyektlarni saqlash uchun ko'rsatiladigan majburiy xizmatlar

- 19 000 so'm deb olinsin;

Tumanlardagi haftada bir(ikki) ish kuni bo'lgan bozor va savdo komplekslarida umumiy foydalanadigan obyektlarni saqlash uchun ko'rsatiladigan majburiy xizmatlar - 12000 so'm deb olinsin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010 yil 26 apreldagi PQ-1326-sonli qaroriga muvofiq, ko'rsatiladigan majburiy xizmatlar ro'yxati va qiymati Qorakalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari tomonidan tasdiqlanadi. Ushbu xizmatlar bozorlar va savdo komplekslari xududidagi bino va inshootlar mulkdorlariga ko'rsatiladi hamda ular uchun kadastr xujjalarda ko'rsatilgan egallagan yer maydonlaridan kelib chiqib, bozorlar va savdo komplekslari ma'muriyati tomonidan tegishli to'lovlar undirib olinadi.

**Chelak dehqon bozoridagi yangi bozor avtoturargohiga 3000 so'm, eski bozor hududidagi avtoturargohga 4000 so'm, Chelak shahridagi 4-R-48 avtomobil yo'lini Chelak shahrida tashkil qilingan avtoturargohda vaqtincha saqlash 5000 so'm qilib belgilansin.

Har bir ko'rsatilgan xizmatlar uchun undiriladigan to'lov tarkibiga qo'shilgan qiymati solig'i qo'shilgan holda hisoblanganligi inobatga olinsin.

Samarqand viloyat hokimining
2025-yil 22-fevraldag'i
55-7-0-Q/25-son qaroriga
3-ilova

Maxsus ajratilgan joylarda og'ir va katta o'lchamdag'i qurilish materiallarini sotishdan undiriladigan to'lovlar miqdori

(so'm hisobida)

T/R	To'lov turi	O'lchov birligi	Olinadigan to'lovlar
1	Maxsus ajratilgan joylarda og'ir va katta o'lchamdag'i qurilish materiallarini sotish:		
1.1.	6 kv.metrgacha	1 o'rinn/kunga	18 000
1.2.	6 dan - 15 kv.metrgacha	1 o'rinn/kunga	22 000
1.3.	15 dan - 30 kv.metrgacha	1 o'rinn/kunga	24 000
2	Qurilish materiallarini vaqtinchalik saqlash uchun	1 urin/kunga	17 000
3	Kichik o'lchamdag'i qurilish materiallari (mayda o'lchamli), santonika, yoritish uskunalarini (lyustra, svetilniklar va h.k.) sotish (6 kv.metrgacha)	1 o'rinn/kunga	17 000
4	Mahalliy (terak, qamich, somon va h.q.) va eski qurilish materiallari	bir kv.metr	2 000

Izoh: Har bir ko'rsatilgan xizmatlar uchun undiriladigan to'lov tarkibiga qo'shilgan qiymati solig'i qo'shilgan holda hisoblanganligi inobatga olinsin.